

Korpus znanja interne revizije (UZORAK)

Evropa i Centralna Azija

Zajednica prakse interne revizije (ZP IR)

TREĆA VERZIJA

oktobar 2024.

PREDGOVOR

Ovaj Korpus znanja (KZ) interne revizije je proizvod opsežne razmene ideja i informacija među članovima Zajednice prakse interne revizije (ZP IR) u okviru Mreže upravljanja javnim finansijama – učenje u saradnji sa kolegama (PEM-PAL).

Mreža PEM-PAL, koja je započela sa radom 2006. godine uz pomoć Svetske banke, je regionalno telo koje za cilj ima da podrži reforme u oblasti javne potrošnje i finansijskog upravljanja u dvadeset zemalja Centralne Azije i Centralnoistočne Evrope. Njena misija je da podstakne izgradnju kapaciteta i razmenu znanja. Zajednica prakse interne revizije (ZP IR) je jedna od tri zajednice prakse u okviru ove mreže i uključuje predstavnike iz 22 zemlje u regionu Evrope i Centralne Azije.

Jedan od ciljeva ZP IR je da „doprinese u pravcu postizanja unapređenih sistema Upravljanja javnim finansijama (UJF), preko davanja podrške članovima radi uspostavljanja moderne i efikasne službe interne revizije u njihovim vladama, koja ispunjavaju međunarodne i standarde Evropske unije (EU) i olakšava dobro rukovođenje u njihovom javnom sektoru.“ ZP IR se nada da će unaprediti ovaj plan obezbeđivanjem osnovne grupe oblasti znanja i veština kojima se od internih revizora u javnom sektoru očekuje da su ovladali u zavisnosti od njihovog stepena iskustva i profesionalnog nivoa u okviru organizacije.

Ovaj Korpus znanja (KZ) je krajnji rezultat procesa saradnje proisteklog od regionalnih članova i donatorskih partnera, koji odražava njihovu zajedničku ekspertizu i posvećenost postizanju napretka u oblasti interne revizije. Nada je mreže PEM-PAL i ZP IR da će korisnici ovog dokumenta, kao i ostalih dokumenata u nizu, naći iste korisnim u pravu tekućeg razvoja i reformi u oblasti interne revizije javnog sektora.

SADRŽAJ

UVOD	Error! Bookmark not defined.
1. Globalni standardi interne revizije (2025): neizostavni elementi	8
2. Kompetencije i veštine koje podržavaju GIAS	10
2.1 Rukovođenje, rizik i kontrola	10
2.2 Znanje organizacije	Error! Bookmark not defined.
2.3 Komunikacija.....	Error! Bookmark not defined.
2.4 Ubeđivanje i saradnja	Error! Bookmark not defined.
2.5 Krihičko razmišljanje	Error! Bookmark not defined.
2.6 Poboľšanje i inovacije.....	Error! Bookmark not defined.
3. Tematski zahtevi	11
3.1 Sajber bezbednost	12
3.2 Upravljanje informacionim tehnologijama	Error! Bookmark not defined.
3.3 Održivost i ESG (životna sredina, društveno okruženje & rukovođenje).....	Error! Bookmark not defined.

UVOD

Prema Institutu internih revizora (IIR), „Korpus znanja (KZ) može biti definisan kao živa referenca koja predstavlja kolektivno znanje jedne profesije.“ Ova ažurirana verzija KZ nadovezuje se na svoje osnove iz 2013. godine, odražavajući značajan napredak u praksi i standardima interne revizije, integrišući trenutne uvide relevantne za današnje profesionalce.

PEM-PAL-ova Zajednica prakse interne revizije (ZP IR) je pripremila ovaj dokument koristeći savremene izvore kao što su:

1. **Globalni standardi interne revizije (GIAS) IIR (koji stupaju na snagu 2025.)**, koji zamenjuju Međunarodni okvir stručne prakse (IPPF) i fokusiraju se na povećanje transparentnosti i prilagodljivosti.
2. **Globalni okvir kompetencija interne revizije IIR**, koji navodi veštine potrebne za ispunjavanje rastućih zahteva u ovoj oblasti.
3. **Model kapaciteta interne revizije (IA-CM)**, koji služi kao merilo za procenu zrelosti interne revizije.

KZ je podeljen u tri celine:

1. **Globalni standardi interne revizije (2025): neizostavni elementi**
  - Ova celina obuhvata Globalne standarde interne revizije (GIAS) koji su stupili na snagu 2025. godine. Tabela sadrži neizostavne elemente u skladu sa standardima na osnovu zahteva definisanih Globalnim standardima revizije (GIAS)
2. **Kompetencije i veštine koje podržavaju GIAS**
  - Ova celina sadrži kompetencije i veštine za koje se preporučuje da budu uključeni u zrelo, adekvatno funkcionalno odeljenje interne revizije koje (želi) da radi u skladu sa GIAS-om
3. **Tematski zahtevi: specifične veštine i kompetencije povezane sa ključnim oblastima rizika**
  - Ova celina opisuje različite veštine i kompetencije koje se odnose na nove reizike koji su postali važni tokom poslednje decenije. Ova celina će se postepeno ažurirati i usklađivati kada IIR izda aktuelne zahteve.

Ovaj KZ pomaže internim revizorima javnog sektora da identifikuju ključna znanja, veštine i kompetencije za efikasan učinak i karijerni razvoj. Uključuje ocene kompetencija prilagođene različitim ulogama, usmeravajući profesionalni razvoj.

ZP IR veruje da će ova publikacija, zajedno sa drugim resursima kao što su Obrazac dobre prakse Priručnika interne revizije i Obrazac dobre prakse Priručnika

kontinuiranog profesionalnog razvoja (KPR) biti korisni profesionalcima u oblasti interne revizije u ispunjavanju evolutivnih zahteva profesije.

Globalni standardi interne revizije (2025): neizostavni elementi

KORPUS ZNANJA INTERNE REVIZIJE:

GLOBALNI STANDARDI INTERNE REVIZIJE

1 = Jedino upoznatost

2 = Osnovna stručnost i znanje uz podršku drugih

3 = Nezavisna stručnost u rutinskim situacijama

4 = Nezavisna stručnost u jedinstvenim i složenim situacijama

n/a = Nije primenljivo

Domen / Princip	Standardi i zahtevi	RIR	Viši IR / Nadzornik (npr. vođa tima)	Zaposleni IR (više od 1 godine)	Novi interni revizor (manje od 1 godine)
Domen III: Rukovođenje funkcijom interne revizije	Princip 8: Nadzor od strane Odbora				
	Standard 8.1: Interakcija sa Odborom				
	Neizostavna redovna i otvorena komunikacija sa odborom.	4	n/a	n/a	n/a
	Neizostavno predstavljanje nalaza i preporuka revizije direktno odboru ili relevantnim odborima.	4	n/a	n/a	n/a
Domen III: Rukovođenje funkcijom interne revizije	Standard 8.2: Resursi				
	Neizostavni adekvatni finansijski, ljudski i tehnološki resursi za funkciju interne revizije.	4	n/a	n/a	n/a
	Neizostavno usklađivanje raspodele resursa sa složenošću i rizicima aktivnosti revizije	4	2	n/a	n/a
	Standard 8.3: Kvalitet				
	Neizostavno uspostavljanje programa osiguranja kvaliteta	4	2	n/a	n/a

Domen / Princip	Standardi i zahtevi	RIR	Viši IR / Nadzornik (npr. vođa tima)	Zaposleni IR (više od 1 godine)	Novi interni revizori (manje od 1 godine)	
	i poboljšanja za funkciju interne revizije: Stalno praćenje, periodične samoprocene ili procene drugih osoba unutar organizacije sa dovoljno znanja o praksama interne revizije za procenu usklađenosti sa standardima i komunikaciju sa odborom i višim rukovodstvom o rezultatima interne procene					
	Neizostavno osiguranje da se interne i eksterne procene kvaliteta sprovedu u redovnim intervalima.	4	n/a	n/a	n/a	
	Standard 8.4: Eksterna procena kvaliteta					
	Neizostavno sprovođenje nezavisne eksterne procene kvaliteta najmanje jednom u pet godina.	4				
	Neizostavno adresiranje i primena preporuka iz procene kvaliteta.	4	3	1	1	
Domen IV: Upravljanje funkcijom interne revizije	Princip 9: Strateško planiranje					
	Standard 9.1: Razumevanje procesa rukovođenja, upravljanja rizikom i kontrole					
	Neizostavno temeljno razumevanje i procena upravljačke strukture organizacije, okvira upravljanja rizikom i procesa kontrole.	4	4	3	2	

Kompetencije i veštine koje podržavaju GIAS

KORPUS ZNANJA INTERNE REVIZIJE:

Kompetencije i veštine koje podržavaju GIAS

1 = Jedino upoznatost

2 = Osnovna stručnost i znanje uz podršku drugih

3 = Nezavisna stručnost u rutinskim situacijama

4 = Nezavisna stručnost u jedinstvenim i složenim situacijama

n/a = Nije primenljivo

Rukovođenje, rizici i kontrola

Ključne kompetencije	RIR	Viši IR / Nadzornik (npr. vođa tima)	Zaposleni IR (više od 1 godine)	Novi interni revizor (manje od 1 godine)
Edukuje više rukovodstvo o najboljim praksama u upravljanju, riziku i kontroli				
Procenjuje prikladnost okvira organizacije za upravljanje, rizik i kontrolu				
Doprinosi razvoju kulture orijentisane na rizik unutar organizacije				
Održava sveobuhvatan uvid u trenutni i novi profil rizika organizacije				
Prati buduće promene rizika za organizaciju na osnovu političkih, ekonomskih, društvenih, ekoloških, pravnih ili tehnoloških faktora				
Primenjuje napredni način razmišljanja kako				

Ključne kompetencije	RIR	Viši IR / Nadzornik (npr. vođa tima)	Zaposleni IR (više od 1 godine)	Novi interni revizor (manje od 1 godine)
bi predvideo buduće rizike i obezbedio da funkcija interne revizije ostane proaktivna, a ne reaktivna.				
Deluje u okvirima organizacije za rukovođenje, rizike i kontrolu				
Kreira planove angažovanja revizije na osnovu rizika i njegovog uticaja na organizaciju				
Vodi funkciju interne revizije kroz promene, posebno sa usvajanjem novih tehnologija, regulatornim promenama i novim rizicima kao što je skup standarda ESG.				
Procenjuje IT upravljanje				
Osigurava da su aktivnosti interne revizije usklađene sa strategijom upravljanja rizicima preduzeća				
Pruža objašnjenje o profilu rizika organizacije odboru i višem rukovodstvu				
Podržava kulturu svesti o riziku od prevare na svim nivoima organizacije				

Tematski zahtevi

KORPUS ZNANJA INTERNE REVIZIJE:

Veštine i kompetencije koje se odnose na tematske zahteve

1 = Jedino upoznatost

2 = Osnovna stručnost i znanje uz podršku drugih

3 = Nezavisna stručnost u rutinskim situacijama

4 = Nezavisna stručnost u jedinstvenim i složenim situacijama

n/a = Nije primenljivo

Sajber (digitalna) bezbednost

Ključne kompetencije	RIR	Viši IR / Nadzornik (npr. vođa tima)	Zaposleni IR (više od 1 godine)	Novi interni revizor (manje od 1 godine)
Procenjuje rizike sajber bezbednosti u vezi sa upadom u podatke, malverom i ransomvera, obezbeđujući da su ovi rizici efikasno ublaženi.				
U stanju je da proceni i primeni okvire sajber bezbednosti (npr. NIST, ISO 27001) da ojača bezbednosni status organizacije.				
Revidira planove reagovanja na incidente kako bi se osiguralo brzo otkrivanje i ublažavanje pretnji sajber bezbednosti i strategije oporavka.				